

søgt ved Underinspektør, Dr. phil. K. Friis Johansen den østlige Halvdel, 7 Sogne, med i alt 417 arkæologiske Punkter. Medens Stenalderens store Stenmindesmærker ikke findes her, og Minder fra Oldtidens senere Perioder hidtil kun sparsomt er paaviste, danner Jordhøjene fra Sten- og Bronzealderen flere Steder større Grupper, nu for en stor Del fredlyste, saaledes ved Hedegaarde i Borbjerg Sogn, i den sydlige Del af Mejrup Sogn og især ved Gaarden store Døs i Maabjerg. Overvejende maa Højene antages at dække over Enkeltgrave fra Stenalderen. Højenes Fordeling tyder paa uligeartede Bebyggelsesforhold. Lidet beboede var, overensstemmende med Iagttagelser andetsteds fra, dels de flade Heder, dels det høje bakkede Terræn. En vigtig Færdselsvej, betegnet ved talrige Høje, har strakt sig fra store Døs over Smedevad til Albæk Bro og derfra videre over Borbjerg Hede, Nord om Tingedal og Skave til Herredsråsen. En Undersøgelse af Skodborg Herred paabegyndtes ved Inspektør Hans Kjær med 2 Sogne. Paa Fyn fuldførtes den 1917 paabegyndte Undersøgelse af Sunds Herred ved Inspektør Thomas Thomsen, 7 Sogne med 165 Punkter. De fleste Smaaøer Syd for Fyn og en Del af Holmene viser Levninger fra en Bebyggelse i Stenalderen; paa Thurø, Strynø og Drejø har der forud ligget Dysser, nu fuldstændig forsvundne.

Gennemgang af nye Jernbanelinier, af Hensyn til de arkæologiske Punkter, som berøres af Banerne, er foretaget med Hensyn til Linien Ringsted—Næstved.

III.

De høje Priser og andre Vanskeligheder for Tilvejebringelsen af Arbejdskraft og Kørsler har maattet indvirke uheldigt paa Museets Arbejde omkring i Landet. Flere større Foretagender, der var meget ønskelige, maatte udskydes til senere, hvori- mod man sædvanlig har kunnet imødekomme de Ønsker om Undersøgelser, der er blevet fremført af vedkommende Ejer eller af Museets gode Hjælpere rundt om i Landet. Paa nedenstaaende Liste er opført 53 Foretagender, for største Delen Undersøgelser (U.), som har strakt sig fra et Par Dage indtil 3 Uger, for en mindre Del Besigtigelser og kortvarige Arbejder (B.); hertil kunde endnu føjes en Række mindre Eftersyn.

Undersøgelserne fordeler sig over Oldtidens forskellige Afsnit og omfatter Mindesmærker af vekslende Art. Fortsat fra det forudgaaende Aar er Afdækningen af en udstrakt Boplads fra den ældste Stenalder ved Sværdborg nær Vordingborg. Det herfra fremkomne, meget betydelige og vigtige Fund er opstillet i Museet og vil i indeværende Aar foreligge udgivet i Aarbøger for nordisk Oldkyndighed. Fra den ældre Stenalder er undersøgt en Boplads ved Giessinggaard, ved en tidligere Vig fra Randers Fjord; dette er den først undersøgte ældre Stenaldersboplads i denne Egn, medens flere forud kendtes baade Nord og Syd paa. Ligeledes fra den tidligere Stenalder er et mærkeligt Fund af Affaldspletter ved Hyllekrog, Lolland, der væsentlig skyldes Læge J. P. Rasmussen, som allerede har beskrevet det i de nævnte Aarbøger for 1918. Ved Stenalderens store Kamre foretoges kun mindre Arbejder, saaledes Aabningen af Gangen til en Jættestue paa Bogø og til en Runddyse paa Møen, og af Gravkister o. lign. ved Lumbsaas og Reersø. Derimod foretoges der nogle Steder ret omfattende Undersøgelser, og med godt Udbytte, af jyske Jordhøje med Enkeltgrave fra Stenalderen. Nævnes maa endnu, som hidrørende fra Sten—Bronzealderen, et sjældent Fund af et velbevaret Vognhjul, opgravet i en Mose ved Tindbæk, Midtelsom Herred. Fra Bronzealderen fremdroges navnlig smukke og righoldige Fund i Høje ved Hald Tostrup, Aalborg Amt, og ved Romb Overby, Ringkøbing Amt. Ved Abbetved, Voldborg Herred, førtes Afdækningen af den allerede tidligere kendte Boplads videre. Fra Jernalderens Gravpladser og enkelte undersøgte Grave fremkom ualmindelig rige Fund ved Schildenseje, Randers Amt. Paa to nyfundne Boplads fra den tidligere Del af denne Periode, ved Ginderup i det sydlige Thy og ved Moesby i Ulfborg Herred, paabegyndtes en Undersøgelse af udstrakte Kulturlag, der fremtidig vil blive fortsat.

En Gruppe Smaaøje ved Volder i Vandfuld Herred ydede Fund fra den efterromerske Tid.